

Rezumatul rezultatelor științifice în cadrul proiectului

15.817.06.14F *Incluziunea educațională și socială a tinerilor cu dizabilități în învățământul superior*, director Aurelia RACU

Semnarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități de către Republica Moldova asigură în conformitate cu art. 24 al Convenției realizarea dreptului persoanelor cu dizabilități la educație într-un sistem de Educație Incluzivă asigurat la toate nivelurile, inclusiv preșcolar, primar, secundar și terțiar, învățământul profesional și pe parcursul vieții, extracurricular și activități sociale, și *pentru toți elevii și studenții*, inclusiv persoanele cu dizabilități, fără discriminare și pe baze egale cu ceilalți.

În baza noilor politici ale statului referitoare la drepturile persoanelor cu dizabilități stă conceptul *accesibilității universitare* la toate sferile vitale pentru orice persoană, iar accesul la studii se află pe primele poziții în lista necesităților fundamentale ale omului. Potrivit acestui concept, tînărul cu dizabilități, pentru a-și edifica o viață independentă, are nevoie să obțină o profesie conformă capacităților sale, iar pentru a-și realiza acest deziderat el trebuie să aibă șanse la un loc de muncă ce i-ar asigura o existență decentă și i-ar permite să-și valorifice potențialul profesional și uman.

Astăzi nimeni nu mai pune întrebarea DACĂ să se accepte incluziunea universitară a persoanelor cu dizabilități, ci CUM să se realizeze acest deziderat prioritar pentru orice stat democratic.

Constituirea și dezvoltarea învățământului incluziv *necesită eforturi substanțiale de informare, proiectare-planificare, formare și perfecționare la nivelul:* personalului didactic, a managerilor educaționali, a factorilor comunitari implicați în învățământ.

Sunt necesare apoi *eforturi practice organizatorice, de intervenție curriculară și metodologică, de formare și perfecționare a profesorilor, de evaluare a activității acestora și din perspectiva sprijinului progresului școlar al copiilor/tinerilor cu dificultăți, de alocare a resurselor* etc.

În această ordine de idei cercetările realizate în proiectul „*Incluziunea educațională și socială a tinerilor cu dizabilități în învățământul superior*” relevă teme actuale din rezultatele studiului / din teoria și practica învățământului incluziv în Republica Moldova, în scopul creării unui mediu accesibil pentru studenții cu dizabilități în instituțiile superioare de învățământ și integrarea lor socioprofesională.

Scopul proiectului este inițierea unei cercetări privind identificarea dificultăților și barierelor incluziunii sociale a tinerilor cu dizabilități, structurarea unor modalități de ameliorare a adaptării și integrării socioprofesionale prin participarea largă a profesioniștilor și societății civile.

Pentru implementarea scopului proiectului au fost trasate următoarele obiective:

- Studierea aspectelor conceptual-teoretice ale incluziunii sociale ale persoanelor cu dizabilități.
- Cercetarea complexă a problemelor privind *persoanele cu dizabilități și protecția drepturilor*; *persoanele cu dizabilități și educația* (dreptul la educație, accesul și participarea); *persoanele cu dizabilități și formarea profesională*.
- Identificarea dificultăților și barierelor incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități la nivelul politicilor de protecție și promovare a drepturilor tinerilor cu dizabilități în Republica Moldova; la nivelul sistemului de învățământ; la nivelul de formare profesională și angajare.
- Promovarea unui model de asistență complexă a tinerilor cu dizabilități în comunitățile universitare.
- Facilitarea parteneriatului dintre APL, APC, specialiști, voluntari, părinți pentru asigurarea calității serviciilor socioeducaționale în vederea incluziunii socioprofesionale a tinerilor cu dizabilități.
- Elaborarea și editarea suportului științifico-metodic pentru soluționarea multiaspectuală a problemelor de incluziune socioeducațională și profesională a tinerilor cu dizabilități.

Rezultate scontate:

- Elaborarea studiilor relevante domeniului privind promovarea egalității și diversității.
- Realizarea studiului sociologic privind percepția populației vis-a-vis de fenomenul excluziunii sociale a tinerilor cu dizabilități.
- Organizarea și derularea campaniilor pentru prevenirea și combaterea discriminării tinerilor cu dizabilități.
- Realizarea studiilor privind identificarea barierelor incluziunii socioeducaționale a tinerilor cu dizabilități în vederea eliminării, discriminării din cauza dizabilității.
- Sensibilizarea și responsabilizarea autorităților publice, agenții economici și alți subiecți vizați cu privire la fenomenul discriminării în câmpul muncii, în accesul la serviciile și bunurile disponibile publicului în domeniul educației.
- Facilitarea parteneriatului dintre ONG, APL, părinți, specialiști, voluntari pentru asigurarea calității serviciilor de calitate în vederea incluziunii socioprofesionale a tinerilor cu dizabilități.
- Elaborarea și editarea suporturilor științifico-metodice și practice pentru specialiști, părinți, persoane cu dizabilități, voluntari, comunitate.